

Store og Væsentlige, hvorimod man i Hovedbetragtningen af, hvilken Udvikling Landet skal føres indpaa, i Grunden er enig? Seg tilstaa, at jeg ofte har spurgt mig selv, hvad det egentlig er, der er i Veien, og hvad det er, der deler os i Partier, men jeg har ikke fundet det. Seg har ikke fundet noget egentligt Principsspørgsmaal af nogen Betydning, som jeg kunde sige, tydede hen paa, at der var en radikal Forskjel imellem, hvad Regjeringen repræsenterer, og hvad Flertallet her repræsenterer. Er det ikke faldet Dem ind, mine Herrer, at det er besynderligt, naar De her i Adressen sige til Hans Majestæt Kongen: Saalænge vi vare i Mindretallet, have vi formaaget at virke til en fortreffelig fremadskridende Udvikling af Friheden og alt Godt her i Landet, men nu, da vi have faaet Flertallet, kan det ikke længere gaa. Maa det ikke ligge nær, at Hans Majestæt, naar De sige dette til ham, maa tænke: Ja, mine Herrer, huff Dem dog om! Mon ikke Feilen skulde ligge hos Dem selv. De ere saa nyligt komne i Flertallet; De have maasse endnu ikke kunnet orientere Dem i saa Henseende; De have maasse endnu ikke kunnet finde Deres rette Plads og Stilling, eller den Maade, hvorpaa De skulle stille Dem. Deres Opgave er ikke let. Deres Opgave som Mindretal have De løst fortreffelig, idet De have bevirket, at Lovgivningen er gaaet fremad netop i den Retning, De have villet; men som Flertal paahviler der Dem ganske andre Forpligtelser, hvormed De maasse ikke endnu ere komne rigtigt paa det Rene og Klare. Det forekommer mig derfor, at den Sætning, jeg nyligt tillod mig at nævne, maa siges at være mindre vel betænkt. Der er imidlertid, mine Herrer, ikke alene flere Punkter i den foreliggende Adresse, som jeg ikke kan anerkende for at være ganske stemmende med de foreliggende Forhold og som efter min Mening maa afholde os fra at stemme for den, men det forekommer mig ogsaa, at Adressen, som den foreligger, favner en meget væsentlig Ting, nemlig Oprigtighed. Naar en Forsamling som denne vil gjøre et saa betydningsfuldt Skridt som det at træde frem for Hans Majestæt Kongen og for hele Nationen med en Udtalelse som den foreliggende, er det den simpleste Forbring, man kan stille, at de Herrer frit udtale, hvad der bevæger dem, og hvad deres Hensigt egentlig er. Dette er imidlertid ikke Tilfældet med denne Adresse, og det ligger simpeltthen deraf, at de Herrer med Flid og Forsæt have undladt at berøre Noget, hvorpaa den ærede Formand netop nys gjorde opmærksom, nemlig Landsthinget. Vi, som have fulgt de Herrer i deres forskjellige Udtalelser, kunne imidlertid ikke betvivle, at det Slag, som de herigennem føre, uagtet de saa omhyggeligt have undgaaet at nævne Landsthinget, kun tilsyneladende er rettet imod Regjeringen; i Virkeligheden er det rettet imod Landsthinget. Seg vil til Styrke herfor kun beråbe mig paa to

ganske simple Omstændigheder. Det er ikke mer end et Par Dage siden, at det ærede Medlem, der ogsaa i Dag er Ordfører, da man under Forhandlingen om en Dagsorden bebrejdede ham, at han slet ikke havde taget Hensyn til det andet Thing og til den Delagtighed, det skulde have i Lovgivningen, svarede, at man heller ikke troede, at den egentlige Ansvarlighed laa hos Landsthinget: thi man holdt sig overbevist om, at et Ministerium, som var støttet af disse Things Flertal, ogsaa godt vilde kunne faae Landsthinget med sig. Seg skal nu ikke videre berøre, at jeg tror, det maa siges, at det ærede Medlem, jeg nys nævnte, mangler en ikke uvæsentlig Forudsætning for sikkert at kunne dømmes om dette Forhold. Seg tror nemlig aldeles ikke, at det ærede Medlem nogenstunde har forhandlet med det andet Thing, og han kan altsaa ikke kende det saa godt. Der er Andre, som have staaet i denne Stilling, som have forhandlet med det andet Thing, og jeg kan forstikke de Herrer, at der imellem dem findes Folk, som paastaar, at de ingenlunde have faaet det Indtryk, at det altid er saa let at komme tilrette med det andet Thing. I alt Fald forekommer det mig, at den ærede Ordfører enten maa have tænkt sig, at et Ministerium, som havde Flertallet i Folkethinget for sig, maatte kunne gjøre Negning paa, at Landsthinget vilde forandre de Anskuelser, det hidtil har vedkjendt sig om adskillige Spørgsmaal, eller ogsaa, at et saadant Ministerium vilde kunne anvende et Tryk paa det andet Thing, saaledes, at det blev nødt til at give efter for Ministeriets Anskuelser. Denne Betragtning minder mig om den Maade, hvorpaa jeg i Sommer faaet det ærede Medlem og hans Venner tage et Spørgsmaal, som i Begyndelsen af Forberedelserne til Valgkampen spillede en temmelig stor Rolle. Det var Spørgsmaalet om en Grundlovsforandring. En Del af vore Medborgere synes at anse en saadan for ønskelig, navnlig en Grundlovsforandring, hvorved Landsthinget blev sammensat paa en anden Maade end nu. Der var en Tid, da det saae ud til, at dette Spørgsmaal vilde komme til at spille en ikke ganske ringe Rolle ved de Valg, der skulde foregaa, men det blev standset, og jeg tror, at det væsentlig blev standset ved Udtalelser af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, som gik ud paa, at det vistnok var ønskeligt, om man kunde faae en Forandring i Landsthingets Sammensætning, men at han ikke troede, at Veien dertil vilde være den, at man strax bragte Sagen paa Bane. Det, hvorpaa det kom an, mente det ærede Medlem, var, at man først fik et Ministerium, som var udgaaet af Folkethingets Flertal; da vilde Landsthingets Forandring, følge ganske let. Seg tror, de Herrer ville erindre, at en saadan Udtalelse faldt flere Gange, og det er dette, der synes mig at kaste noget Lys over den Maade, hvorpaa man tænker